

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

13. základní škola Plzeň, Habrmannova 45

Habrmannova 45, 326 00 Plzeň

Identifikátor školy: 600 069 699

Termín konání inspekce: 3. – 14. května 2004

Čj.:	d2-1079/04-2166
Signatura:	kd4cx151

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům na 1. stupni základní školy a v českém jazyce, dějepisu, fyzice, matematice, občanské výchově, přírodopisu, rodinné výchově, tělesné výchově a zeměpisu na 2. stupni základní školy v době inspekce
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům na 1. stupni základní školy a v českém jazyce, dějepisu, fyzice, matematice, občanské výchově, přírodopisu, rodinné výchově, tělesné výchově a zeměpisu na 2. stupni základní školy ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům na 1. stupni základní školy a v českém jazyce, dějepisu, fyzice, matematice, občanské výchově, přírodopisu, rodinné výchově, tělesné výchově a zeměpisu na 2. stupni základní školy ve školním roce 2003/2004
- ❖ tematicky zaměřené šetření „Úrazovost ve školách“.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

13. základní škola Plzeň, Habrmannova 45 byla zřízena jako příspěvková organizace na dobu neurčitou s účinností od 1. ledna 2000. Zřizovatelem je Město Plzeň, nám. Republiky 1, 306 32 Plzeň. Do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení byla zařazena rozhodnutím MŠMT pod čj. 29 459/02-21 s účinností od 1. ledna 2000. Škola sídlí na adrese Habrmannova 45, 326 00 Plzeň.

Škola sdružuje:

1. Základní školu	s kapacitou 550 žáků
2. Školní družinu	s kapacitou 120 žáků
3. Školní jídelnu	s kapacitou 750 jídel

V hlavní činnosti poskytuje podle platných předpisů:

1. základní vzdělání
2. výchovu, vzdělávání, zájmové činnosti a rekreaci žáků mimo vyučování
3. stravování žáků a pracovníků školy a žáků a pracovníků ostatních škol, předškolních a školských zařízení

V době inspekce měla škola v 9 ročnících 417 žáků zařazených do 18 tříd. Při inspekci byla hospitována výuka na 1. stupni a v předmětech v český jazyk, dějepis, fyzika, matematika, občanská výchova, přírodopis, rodinná výchova, tělesná výchova a zeměpis na 2. stupni.

Spádovou oblast školy tvoří Město Plzeň.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení je vztaženo k předmětu inspekce.

Ve školním roce 2003/2004 zabezpečuje výchovně-vzdělávací činnost v základní škole celkem 27 pedagogických pracovníků. Všichni splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Ve škole pracuje výchovná poradkyně, která splňuje předpoklad kvalifikace pro výkon funkce i požadavek délky pedagogické praxe.

Organizaci činnosti a provozu školy zajišťuje pečlivě zpracovaný Organizační řád základní školy, projednaný a schválený pedagogickou radou. Delegování pravomocí je zakotveno v části III. „Řízení školy – kompetence“. Organizace vzdělávacího a výchovného procesu i provozu školy je funkční, má stanovena pravidla a umožňuje velmi dobré řízení školy.

Vnitřní informační systém je zabezpečen především každodenním osobním kontaktem vedení školy se zaměstnanci a provozními poradami svolávanými podle potřeby jedenkrát měsíčně. Pro přenos informací slouží také vývěsky ve sborovně, kde jsou zveřejňovány týdenní plány práce, a školní rozhlas. Vnitřní informační systém má jasná pravidla, je účinný.

Poradním orgánem ředitelky v oblasti výchovy a vzdělávání je pedagogická rada. Je svolávána podle plánu práce školy pětkrát v průběhu školního roku. Zápisy z jednání jsou vypovídající, obsahují relevantní informace. Ve škole velmi dobře pracují metodická sdružení na prvním stupni a předmětové komise na druhém stupni. Systém vedení zaměstnanců je realizován na demokratickém principu.

Vedení školy věnuje pozornost začínajícím a méně zkušeným učitelům prostřednictvím hospitací se snahou pomoci. Vždy je určen uvádějící pedagog.

Ředitelka a její zástupkyně provádějí kontrolu zaměřenou na všechny činnosti školy. Kontrola výchovně-vzdělávacího procesu je realizována formou hospitací. Z každé hospitace je pořízen zápis, s vyučujícím je proveden rozbor dané hodiny. V případě zjištěných nedostatků jsou stanovena opatření k nápravě. Pravidelně jsou prováděny kontroly plnění osnov, dokumentace školy a žákovských knížek. Zobecněné závěry z hospitační činnosti jsou projednávány při provozních poradách pedagogických pracovníků. Z hospitačních záznamů pro školní rok 2003/2004 je patrné, že vedení školy přistupuje ke kontrole a hodnocení velmi zodpovědně.

Pečlivě je zpracován „Plán dalšího vzdělávání pedagogických a ostatních pracovníků pro školní rok 2003/2004“. Pro odborný růst pedagogů je využíváno zejména nabídky akcí Pedagogického centra Plzeň.

Hodnocení zaměstnanců je prováděno při stanovení výše osobních příplatků a odměn. Kritéria hodnocení práce zaměstnanců jsou podrobně zpracována a všem známá. Sebehodnocení pedagogů se neprovádí.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení je vztaženo k předmětu inspekce.

Základní škola je umístěna v hlavní budově uvedené do provozu v roce 1960, školní družina a školní jídelna ve vedlejší budově. Má dobré prostorové podmínky. V hlavní budově jsou kromě patnácti kmenových učeben zřízeny odborné učebny pro cizí jazyky, učebna informatiky a cvičná kuchyňka pro výuku rodinné výchovy, pět kabinetů, sborovna, kanceláře vedení školy a kancelář pro účetní. V hlavní budově nelze umístit všechny třídy, proto výuka probíhá také ve třech třídách v budově školní družiny. Ve škole není tělocvična, je zde pouze malý sál, v němž probíhá vyučování tělesné výchovy žáků 1. až 4. ročníku. Výuka tělesné výchovy pro ostatní ročníky je zabezpečena v hale TJ Lokomotivy Plzeň a ve sportovním gymnáziu. Pro potřeby žáků slouží přehledně uspořádaná a průběžně, podle finančních možností školy, inovovaná knihovna. Výpůjční doba je stanovena. Potřebné odborné publikace mají vyučující k dispozici v učitelské knihovně, popřípadě ve svých kabinetech a ve sborovně. Literatura z oblasti pedagogiky a psychologie je v kabinetu výchovné poradkyně.

Škola má pro žáky ucelené řady učebnic. Kabinety jsou velmi dobře vybaveny názornými pomůckami, didaktická technika je zastoupena v běžné míře. Učebny jsou zařízeny novým žákovským nábytkem. Vzhledem k nízkému počtu žáků jsou dostatečně prostorné. Estetiku prostředí zvyšuje čistota a vkusná výzdoba dětskými pracemi, názornými pomůckami a květinami. Oblasti využívání materiálních zdrojů věnuje vedení školy pozornost. Kontrolní činnost v úseku materiálně-technických podmínek je realizována zejména při hospitační činnosti. Zjištěné drobné nedostatky odstraňuje správce budov průběžnou údržbou. Nápravu větších závad zajišťuje ředitelka ve spolupráci se zřizovatelem školy.

Tělocvična je využívána k odpoledním aktivitám a k vedení kurzů. Plánování v oblasti materiálně-technických podmínek je součástí dokumentu „Koncepce 13. ZŠ Plzeň“.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola vzdělává žáky podle platného vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně Úprav a doplňků základní pedagogické dokumentace vzdělávacího programu Základní škola čj. 25 018/98-22 a Metodického pokynu k realizaci rozvojového programu Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o dvě vyučovací hodiny čj. 31172/2002-22. Úpravy učebního plánu na podmínky školy respektují rozsah stanovený vzdělávacím programem. Porovnáním učebního plánu s rozvrhem hodin byl zjištěn soulad. Z tematických plánů, průběhu hospitovaných hodin a kontroly zápisů v třídních knihách je zřejmé, že škola ve sledovaných předmětech učební osnovy dodržuje. Pedagogická dokumentace je vedena a zachycuje průběh vzdělávání.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty zvoleného vzdělávacího programu.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná. Je průběžně prováděna při hospitacích a při jednáních pedagogické rady. Pokud jsou v této oblasti zjištěny nedostatky, jsou neprodleně přijímána opatření k jejich nápravě.

Kontrola v oblasti naplňování učebních osnov je účinná.

Stavba rozvrhu v řazení předmětů vychází z psychohygienických zásad, přestávky jsou dodržovány v délce stanovené vyhláškou o základní škole.

Na velmi dobré úrovni je zpracován dokument „Vnitřní řád školy“. Obsahuje ustanovení daná vyhláškou o základní škole, jsou zde rovnoměrně zastoupena práva a povinnosti žáků.

Provozní řády zpracované vedením školy jsou funkční a jsou vyvěšeny na viditelném místě v odborných učebnách.

Informace jsou žákům předávány třídními učiteli, vyučujícími a prostřednictvím informační tabule ve sborovně. K průběžnému informování zákonných zástupců slouží žákovské knížky a deníčky. Pravidelné třídní schůzky jsou konány pětkrát ročně podle plánu školy. V naléhavých záležitostech jsou rodiče kontaktováni telefonicky nebo dopisem, v případě potřeby jsou pozváni k osobnímu jednání. Škola má do detailů zpracovanou „Směrnici k podávání informací rodičům“. K dispozici jsou rovněž přehledné informace na internetových stránkách školy.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovná poradkyně pracuje podle rámcového ročního plánu práce. Hlavní prioritou v její práci je oblast profesní orientace žáků a integrování žáci. Kromě toho působí jako koordinátorka práce třídních učitelů při řešení aktuálních výchovných problémů žáků. Spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, úřadem práce, střediskem výchovné péče a také se školním metodikem prevence sociálně-patologických jevů.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce, matematice a pracovních činnostech na 1. stupni základní školy

Výuku zajišťovalo deset učitelek, které splňovaly podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Sledovaná výuka byla ve všech ročnících věcně i odborně správně vedena.

Stanovené vzdělávací cíle byly přiměřené vzhledem k aktuálnímu stavu třídy a navazovaly na předcházející učivo. Příprava na výuku všech vyučujících byla pečlivá a promyšlená. Učební plány a učební osnovy byly plněny.

Vyučování probíhalo v esteticky upravených učebnách, vybavených velikostí odpovídajícím školním nábytkem. Ve výuce byly využívány ucelené řady učebnic, pracovní a školní sešity, tabule. Vyučující si pro zpestření výuky vyrábí pomocné materiály např. kartičky se zadáváním úkolů pro samostatnou i skupinovou práci. Učební prostředí bylo pro výuku podnětné.

Organizace vyučování i zvolené metody a formy práce ve sledovaných předmětech směřovaly ke splnění vzdělávacích cílů, které byly v každé hodině oznámeny, a v závěru bylo i jejich plnění vyučujícím zhodnoceno. Žáci byli dostatečně aktivizováni, o nové poznatky projevovali velký zájem. Psychohygienická složka výuky byla zajištěna hlavně častým střídáním činností. Vyučující uplatňovali individuální přístup k žákům. Vyučovací čas byl využit efektivně, tempo výuky bylo přiměřené.

V českém jazyce bylo dbáno na správné vyjadřování a osvojování si základů gramatického systému jazyka, techniky psaní a čtení. Rezervy jsou ještě ve vytváření a dodržování návyků správného sezení při psaní.

V matematice byli žáci vhodně volenými otázkami vedeni k pochopení podstaty matematických úkonů a k rozvíjení samostatného úsudku. Žáci byli motivováni k práci především povzbuzováním a oceňováním za správné řešení zadaných úkolů.

V pracovních činnostech byl vhodně motivačně a výchovně využit blížící se svátek Dne matek. Žáci tvořili blahopřání z papíru a různými technikami je zdobili. Velmi přínosné bylo využití vlastní tvorby básní i přání pro maminku.

Učitelky dbaly na rozvoj komunikativních dovedností žáků a podporovaly kamarádské vztahy mezi žáky navzájem. Ve vyučování bylo nenásilně užíváno vstupní i průběžné motivace. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo ve sledovaných hodinách zaznamenáno. Stanovená pravidla komunikace byla dodržována. Žáci byli při vyučování i o přestávkách velmi ukázněni.

Výuka sledovaných předmětů na 1. stupni byla hodnocena jako velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce

Výuka je realizována učitelkami splňujícími podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost má pozitivní vliv na její kvalitu. Dlouhodobé plánování, časová dotace předmětu a členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním dokumentům vzdělávacího programu Základní škola. Časově-tematické plány jsou zpracovány v souladu s učebními osnovami, respektují návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky. Vyučování probíhalo ve vkusně upravených učebnách, vybavených převážně novým školním nábytkem. Ve výuce byly využívány učebnice schválené ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Pro zpestření výuky učitelky zařazovaly pomocné materiály pro samostatnou i skupinovou práci, které si zhotovují samy. Učební prostředí bylo podnětné.

Hospitované hodiny byly promyšlené. Stanovené výukové cíle odpovídaly standardu vzdělávání a aktuálnímu složení třídy. Bezprostřední příprava učitelek byla většinou pečlivá. Pravidelná účast vyučujících na dalším vzdělávání se pozitivně projevila v kvalitě většiny zhlédnutých hodin, v nichž byly zaznamenány modernizační snahy. Hospitovaná výuka byla organizačně a metodicky zvládnuta, velmi dobře bylo využíváno mezipředmětových vztahů. Ke kladům patřilo střídání rozmanitých činností a časté zařazování skupinové práce. Výuka byla zajímavá, řízená jasnými a srozumitelnými pokyny, což se projevilo i zaujetím žáků. Psychohygienické podmínky byly dodržovány vkládáním účinných relaxačních prvků, složky vzdělávací a výchovná byly vyvážené. Při samostatné práci učitelky poskytovaly problémovým žákům individuální pomoc.

Ojedinele byla sledována tradiční, verbálně pojatá výuka. Zvolené vyučovací metody a formy byly stereotypní, postrádaly nápaditost. Jen v některých hodinách byla použita cílená vstupní motivace, byla nahrazena pouze oznámením cíle, popřípadě obsahu hodiny. Průběžná motivace byla realizována častým povzbuzováním, pobídkami a pochvalami. Shrnutí a hodnocení práce žáků bylo v závěru výuky zařazeno jen v některých ze sledovaných hodin.

V činnostně pojatém vyučování učitelky využívaly učiva k rozvoji komunikativních dovedností žáků, nenásilně rozvíjely jejich tvořivost a fantazii.

Výuka ve všech třídách probíhala v klidné a příjemné atmosféře, žáci pracovali pozorně a se zájmem. Prvky nežádoucího chování nebyly zaznamenány.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepisu

Předmětu vyučují učitelky, které splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti. Učivo jednotlivých ročníků je plánováno formou časově-tematických plánů, které jsou v souladu s přijatým vzdělávacím programem. Příprava vyučujících byla promyšlená, probírané učivo navazovalo na předchozí témata, cíle výuky byly přiměřené aktuálnímu stavu tříd. Výklad učiva byl jasný, srozumitelný a věcně správný. Individuální vzdělávací potřeby žáků byly respektovány.

Učebny jsou čisté, esteticky upravené, vzhledem k počtu žáků prostorné. Pro výuku dějepisu jsou k dispozici schválené učebnice, nástěnné mapy, atlasy a audiovizuální technika. Učitelky využívaly stávajícího fondu, navíc doplňovaly výuku nakopírovanými zajímavými úkoly pro žáky.

Organizace činností a vnitřní členění hodin byly ve většině sledované výuky promyšlené, jednotlivé části hodin vyvážené, zvolené aktivity na sebe logicky navazovaly. Frontální způsob výuky byl doplňován velmi dobře promyšlenou skupinovou prací žáků. Upevňování a aplikace učiva, mezipředmětové vztahy stejně jako vliv aktualizace učiva i aktuální informace související s probíraným učivem byly uplatňovány. Tempo výuky bylo zpravidla přiměřené aktuálnímu stavu třídy. K průběžné stimulaci žáků sloužilo motivační hodnocení, skupinová práce i navození atmosféry odpovídající probíranému tématu slovem a obrazem. Na činnostní prvky výuky žáci reagovali aktivitou a zájmem.

Stanovená pravidla komunikace mezi pedagogy a žáky byla respektována. V průběhu většiny zhlédnutých hodin byl kladen důraz na přesné a výstižné vyjadřování. Žákům nebyla odírána možnost formulovat vlastní názor, učili se umění argumentovat a získávat informace z různých zdrojů, analyzovat a vyvozovat závěry.

V průběhu výuky byli vhodným způsobem hodnoceni za plnění dílčích úkolů povzbuzením, motivační známkou i oceněním pokroku.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepisu jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Výuka matematiky je realizována učitelkami splňujícími podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost má pozitivní vliv na kvalitu vzdělávání.

Dlouhodobé plánování výuky, časová dotace předmětu a členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním dokumentům vzdělávacího programu. Časově-tematické plány jsou zpracovány v souladu s učebními osnovami, respektují návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky. Bezprostřední příprava byla u všech vyučujících pečlivá a promyšlená. Stanovené výukové cíle byly reálné, vycházely z probíraného tématu učiva, odpovídaly možnostem a schopnostem žáků a v průběhu vyučovacích hodin se je dařilo úspěšně plnit. Výuka je doplněna předmětem cvičení z matematiky, který je v 7. a 8. ročníku nabízen jako volitelný a v 9. ročníku jako nepovinný.

Vyučování probíhalo v čistých a světlých kmenových učebnách, které měly velmi dobrou estetickou úroveň. Jsou vybaveny převážně novým žakovským nábytkem. V části sledovaných hodin byla zařazena práce se zpětným projektorem, jiná didaktická technika využita nebyla. Vhodně bylo pracováno s kalkulačkami, tabulkami, učebnicemi a sbírkami úloh. Názorné pomůcky pro matematiku (modely těles a rovinných obrazců) byly využity v hodinách, které je svým tématem vyžadovaly.

Úvodní motivace byla nahrazována oznámením probíraného tématu nebo programu hodiny. Průběžná motivace byla kromě příležitostných aplikačních příkladů z praxe realizována častým povzbuzováním, pobídkami a pochvalami. Až na individuální výjimky měli žáci o výuku zájem, úspěšnost jejich procesu učení se je hodnocena jako velmi dobrá. Týmová spolupráce se ve sledovaných hodinách nevyskytla.

Organizace výuky, užité formy a metody byly u všech vyučujících na velmi dobré úrovni. Převážně byl uplatňován frontální způsob práce, účelné střídání jednotlivých činností umožnilo žákům učivo různými formami procvičit. Důraz byl kladen na pochopení vzájemných vztahů a souvislostí, ne pouze na mechanické osvojování učiva. Ve většině sledovaných hodin byla uplatněna diferenciací odpovídající výkonnosti žáků, zejména při zadávání samostatných prací. Byli vedeni ke schopnosti správně aplikovat probírané učivo. Byli většinou aktivní, podle pokynů vyučujících dokázali samostatně pracovat a prokazovali převážně velmi dobré znalosti. Písemné projevy žáků i úprava sešitů měly běžnou úroveň. V části hodin nebylo z časových důvodů provedeno závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení práce.

Vztah vyučujících a žáků měl převážně charakter vzájemného respektu. Většina sledované výuky probíhala v pozitivní atmosféře, žáci měli prostor pro vyjadřování vlastního názoru. Učitelky podporovaly rozvoj jejich komunikativních dovedností.

Provedená klasifikace výkonu žáků respektovala jejich individuální dispozice, byla objektivní a spravedlivá. Žáci byli vedeni k samostatnosti a zodpovědnosti za své výsledky. Předmětová komise se podílí na sjednocení náročnosti a systému hodnocení kontrolních písemných prací většího rozsahu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice

Výuka fyziky je realizována učitelkou splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Uvedená skutečnost má výrazně pozitivní vliv na kvalitu výuky.

Časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu. Probírané učivo koresponduje s časově-tematickými plány zpracovanými v souladu s učebními osnovami. Příprava na jednotlivé hodiny byla pečlivá a promyšlená.

Výuka probíhala převážně v jedné kmenové učebně, jejíž vybavení a kvalita pracovního prostředí jsou na velmi dobré úrovni. K dispozici je zde videopřehrávač s televizí a zpětný projektor. Práce s uvedenou didaktickou technikou byla zařazena ve většině sledovaných hodin. Učební pomůcky jsou k dispozici v potřebném rozsahu a jsou uloženy v málo prostorném kabinetu. V části sledované výuky byly využity pro demonstrační pokusy. Jedna hodina fyziky byla uskutečněna v moderně vybavené učebně informatiky z důvodu práce žáků na internetových stránkách s fyzikálním obsahem odpovídajícím tématu.

Hospitované hodiny měly z hlediska použitých metod a organizace vyučování velmi dobrou úroveň. Jejich struktura odpovídala výukovým cílům a věku žáků. Teoretické poznatky byly často doplňovány příklady praktických aplikací. Při opakování a probírání nového učiva bylo využíváno získaných znalostí a zkušeností žáků i mezipředmětových vztahů. Zpětná vazba byla zajištěna také zařazováním problémových otázek, častým opakováním a prověřováním probraného učiva. Velmi dobrá byla práce s chybami žáků. Organizační pokyny pro jejich práci byly jasné a srozumitelné. Vyučovací čas byl využíván efektivně.

Velmi dobré psychohygienické podmínky byly vytvářeny příjemným prostředím učebny, střídáním činností, přiměřenou náročností a tempem výuky.

Vstupní a průběžná motivace byly v různém rozsahu využívány ve všech hodinách.

Vztah učitelky a žáků měly charakter vzájemného respektu. Sledovaná výuka probíhala ve výjimečně pozitivní komunikativní a pracovní atmosféře, žáci byli ukázněni, jejich osobnost byla respektována.

Hodnocení žáků bylo ve sledované výuce vždy zdůvodněné a přiměřené jejich výkonu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v zeměpisu

Výuka zeměpisu je vedena vyučujícími splňujícími podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Uvedená skutečnost měla pozitivní vliv na průběh výuky. Bezprostřední příprava na výuku byla velmi dobrá.

Časová dotace odpovídá schválenému učebnímu plánu. Učivo je rozvrženo v přehledně zpracovaných časově-tematických plánech. Podle zápisů v třídních knihách a průběhu výuky je patrné, že je soulad s plánem. Hodiny měly pevný řád, práce byla dobře organizovaná. Vyučování probíhalo v kmenových učebnách (odborná učebna není zřízena), vždy s vhodnými pomůckami (demonstrační mapy, pracovní listy, nakopírované materiály, odborné publikace). Každý žák měl k dispozici vlastní příruční zeměpisný atlas. Didaktická technika využita nebyla. Vybavení kabinetu demonstračními mapami je nadstandardní.

Způsob a organizace vyučování byly efektivní, pracovní tempo přiměřené. Chybělo častější využívání zpětné vazby. Nové učivo bylo vyvozováno vždy za aktivní spolupráce žáků, střídáním různých postupů a forem práce a důslednou kontrolou samostatné práce. Žáci často a úspěšně pracovali s tematickými atlasovými mapami a se slepou mapou. V části práce byl patrný diferencovaný přístup podle náročnosti i individuálních dispozic žáků. Učitelům se je dařilo vhodně aktivizovat, nechyběl dostatek prostoru pro jejich vlastní názor, zejména v úvodních motivačních pasážích. V průběhu hodin vyučující využívali zkušeností žáků, látku aktualizovali, uváděli příklady z praxe.

Klasifikované zkoušení proběhlo ve většině sledované výuky. Prověřovány byly vědomosti dobře osvojené, s důrazem na vysvětlení vztahů a souvislostí, ale ne vždy s využitím vhodného mapového materiálu nebo mapy. Hodnocení bylo korektní, zdůvodněné, odpovídalo vědomostem žáků. Částečně bylo využito i sebehodnocení zkoušeného žáka.

Ve všech sledovaných hodinách se projevoval pozitivní vztah mezi vyučujícími a žáky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v zeměpisu byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodopisu

Výuka je vedena vyučujícími splňujícími podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s osnovami schváleného vzdělávacího programu. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Ve vyučování bylo vhodně využito diapojektoru, demonstrační obrazové tabule, trojrozměrných pomůcek, obrazových publikací, předtištěných materiálů a přírodnin. Vybavení kabinetu odpovídá velikosti a typu školy i zvolenému vzdělávacímu programu. Odborná učebna přírodopisu ve škole není zřízena.

Vyučující byli velmi dobře připraveni. Sledované hodiny měly vyváženou stavbu. Činnosti byly střídány, vhodně a účelně bylo využíváno demonstračních pomůcek. Práce s učebnicí byla promyšlená a vedla žáky k pozorování a vyvozování závěrů.

Vždy bylo zařazeno úvodní opakování, které připravilo žáky na nové učivo a bylo prezentováno tak, aby odpovídalo jejich věku. Navazovalo na předešlou látku či učivo probrané v předchozích ročnících a využívalo také dosavadních zkušeností žáků. Dobře formulovanými otázkami byli vedeni k logickému vyvozování jednoduchých závěrů. Zařazený referát měl vztah k místnímu regionu a dobře s ním bylo následně pracováno. Úvodní motivace byla zpravidla nahrazena oznámením cíle, popřípadě obsahu hodiny. Citlivě bylo využíváno výchovných podnětů. Vyučující žáky motivovali dobrou organizací práce, erudovaným projevem i slovní pochvalou.

V úvodu většiny hodin proběhly různé formy klasifikovaného zkoušení. Při ústním zkoušení (někdy neúměrně dlouhém) byly otázky zaměřeny nejen na pamětné zvládnutí, ale i na vysvětlení vztahů a souvislostí. Klasifikace byla objektivní. Tempo odpovídalo věku žáků i podmínkám ve třídách. Méně bylo využíváno okamžité zpětné vazby k ověření pochopení obtížnějších pojmů nebo jejich upevnění a zapamatování. Závěrečná hodnocení práce byla zařazena spíše v obecné rovině. Zápisy učiva do sešitů byly přehledné, přiměřeně stručné a vždy psané za účinné spolupráce žáků, zvyklých na tento způsob práce.

Byli ukáznění, pracovali s chutí a se zájmem. Psychosociální podmínky výuky byly pozitivně ovlivněny kultivovaným projevem a korektním vystupováním vyučujících, jejich otevřeným a přátelským vztahem k žákům. Ve výuce převládala příjemná pracovní atmosféra.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodopisu byly celkově velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v občanské výchově

Výuku občanské výchovy zabezpečuje vyučující splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Podrobně, přehledně a funkčně zpracované časově-tematické plány respektují požadavky osnov, témata jsou rozdělena v závislosti na věku žáků, s logickou provázaností témat. Ze zápisů o probrané látce v třídních knihách a zápisů v sešitech žáků je zřejmé, že je respektován obsah osnov. Jsou shodné s názvy uvedenými v učebních osnovách a tematických plánech. Bezprostřední příprava na vyučování byla pečlivá. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata. Výuka byla vedena věcně i odborně správně. Výklad nového učiva měl logickou strukturu a patřičnou náročnost. Učivo bylo vyvozováno na základě zopakování předchozích znalostí a dovedností. Sledované vyučování probíhalo v esteticky vyzdobených učebnách, které byly prostorné, čisté, vyzdobené žákovskými pracemi a vybavené udržovaným nábytkem. Žáci i vyučující mají k dispozici schválené učebnice pro výuku občanské výchovy. Mimo ně vyučující využívá doplňkové literatury i videa s tematicky zaměřenými kazetami. Využití další didaktické techniky nebylo ve sledované výuce zaznamenáno.

K úvodní motivaci bylo v některých hodinách využito praktických příkladů z vlastních zkušeností žáků. Promyšleně formulované otázky byly předkládány jako dílčí problémy, které žáci měli řešit. Otázky v některých případech je však nemotivovaly k aktivnímu myšlení a zaujímání postojů, které by sami museli obhajovat. Průběžná motivace vycházela především z kladného hodnocení odpovědí žáků a z výsledků jejich práce.

Frontální organizace výuky a převažující metoda přednášky nepodněcovaly žáky k vyšší aktivitě. Kultivovaná komunikace a logická argumentace byla převážně jednosměrná, od učitele směrem k žákům. Ti respektovali daná pravidla, byli ukáznění a vzhledem k formám práce přiměřeně aktivní. Názornost i účinnost systematicky vedené výuky zvyšovala práce s učebnicí, uspořádané zápisy v sešitech, využívání mezipředmětových vazeb a uvádění konkrétních příkladů.

Učivo bylo žákům prezentováno formou syntézy poznatků, v logické návaznosti, rovněž vyvozováním ze srozumitelně pokládaných otázek. Pozornost byla udržována pokládáním doplňujících dotazů. Ti na ně odpovídali převážně jednoduchými větami. Pro tvoření vlastních hodnotících soudů jim však nebyl ve sledovaných hodinách dán větší prostor. Hodnocení bylo průběžné, vycházelo z pozitivního přístupu k žákům.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v občanské výchově jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově

Pro plánování výuky vyučující využívají podrobně a velmi dobře zpracovaných časově-tematických plánů, které obsahují výběr učiva pro jednotlivé ročníky a třídy. Bezprostřední příprava na vyučování byla promyšlená, pečlivá. Výuka předmětu je organizována jedenkrát za týden ve dvouhodinovém bloku. Tato organizace je zdůvodněna vzdáleností sportovišť a tělocvičen, které si škola pronajímá. K dispozici má dobře vybavenou a čistou cvičebnu malých rozměrů, která je však vhodná jen pro třídy s nižším počtem žáků. Nevhodná je pro výuku sportovních her. Sledované hodiny probíhaly na atletickém stadionu a hřištích v blízkosti školy, ve školní cvičebně a pronajímaných prostorách sportovní haly. Atletická dráha je nekvalitní, špatně udržovaná. Antuková a škvárová hřiště byla prašná, neudržovaná, doskočiště pro skok daleký postrádalo odrazové prkno i vhodně upravený povrch. Pro výuku je také využíván plavecký bazén, který se nachází v bezprostřední blízkosti školy. Vedení hodin zajišťovali vyučující splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Personální i materiální podmínky a využívané prostory umožňují plnit požadavky učebních osnov.

Po oznámení programu a cíle hodiny byla výuka zahájena převážně kvalitním všestranným rozvíjením. V těch hodinách, ve kterých vedli průpravnou i úvodní část žáci, byla kvalita rozvíjení nízká. Speciální rozvíjení bylo využito jen v omezené míře.

Hlavní část hodin na 2. stupni byla zaměřena převážně na výuku atletických disciplín (nízký start, sprint, skok daleký) a zdokonalování herních dovedností v kopané, na prvním stupni na výuku gymnastiky. Hromadné i skupinové formy práce byly vhodně voleny. Nácvik probíhal účelně ve dvojicích i ve skupinách. Přestože o rizicích sportovní činnosti byli žáci poučeni, doskočiště na skok daleký nebylo dostatečně připraveno. Žáci doskakovali do malé vrstvy písku, což nebylo s ohledem na bezpečnost žáků vhodné. Převažující metodou výuky nových dovedností byla metoda celostní. Proudové, hromadné, skupinové i individuální formy práce se účelně střídaly, žáci respektovali pokyny vyučujících. Dodržovali stanovená pravidla komunikace. Organizace vyučovacích hodin měla vhodnou strukturu.

Nejčastější formou motivace byla motivace příkladem, slovními pobídkami a pozitivně formulovaným hodnocením výkonů žáků. Hodnocení žáků bylo dostatečně četné a působilo jako vhodná zpětná vazba.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Evaluačních nástrojů škola nevyužívá. Výsledky vzdělávání pravidelně hodnotí ve Výroční zprávě o činnosti za uplynulý školní rok. Vyučující jednotlivých předmětů zadávají vlastní testy a prověrky jako součást získávání podkladů pro klasifikaci. Částečnou zpětnou vazbu poskytuje škole sledování úspěšnosti žáků při přijímacím řízení na střední školy.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. i 2. stupni základní školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

V rámci inspekční činnosti byla realizována tematicky zaměřená inspekce „Úrazovost ve školách“. Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků prostřednictvím srozumitelně stanovených pravidel. Žáci byli na začátku školního roku prokazatelně poučeni o bezpečnosti a ochraně zdraví v tělesné výchově. Ve sledovaných hodinách byly zásady bezpečnosti převážně dodržovány. Školou je organizován plavecký výcvik, pravidla jsou určena *Smlouvou o výuce plavání žáků 13. základní školy v Plzni s Plaveckou školou Rosnička*.

Povinná dokumentace ke školním úrazům je vedena. Při tělesné výchově se staly jen 3 úrazy z celkového počtu 32 školních úrazů. Úrazy byly odškodněny prostřednictvím pojišťovny.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení nejsou v souladu s údaji ve zřizovací listině. Ve zřizovací listině je na rozdíl od rozhodnutí o zařazení do sítě škol součástí názvu školy i její právní forma (příspěvková organizace).
- Ve zřizovací listině je jako zřizovatel označena Plzeň, statutární město – chybí adresa, v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je uvedeno Město Plzeň, nám. Republiky 1, 306 32 Plzeň.
- Rada školy byla zřízena při škole na základě usnesení Rady Města Plzně č. 401 ze dne 8. června 2000 s platností od 1. června 2000.
- Ve škole aktivně pracuje školní parlament, který organizuje řadu významných akcí (adopce na dálku – Indie – finanční dar v částce 4900 Kč na školné pro chlapce R. F. Patricka, finanční dar v hodnotě 5000 Kč pro 17. ZŠ v Plzni - povodně, 1920 Kč pro psí útulek Valcha, 3 925, 60 Kč bylo získáno sběrem druhotných surovin – 6 336 kg, výroba ozdobných květináčů, kořenek apod.), jimiž přispívá k vzorné reprezentaci školy i na veřejnosti. Jeho práce je kladně hodnocena ve výroční zprávě.
- Žáci školy se každoročně zúčastňují předmětových olympiád a vědomostních soutěží, v nichž dosahují významných úspěchů a ocenění. Ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004 v rámci kraje dosáhli vynikajících výsledků ve sportovních hrách – 1. místo v odbíjené. Úspěšná byla i účast žáků v okresních kolech soutěží ve stolním

tenisu, v kopané, v dopravní soutěži. V republikovém finále ve volejbalu se umístili na 2. místě.

- Škola se prezentuje na veřejnosti vánoční besídkou, vystoupením v Domově pokojného stáří, oslavou Velikonoc, Dne matek a dalších.
- Jako příspěvek k plnohodnotnému využití volného času žáků škola nabízí bohatou zájmovou činnost.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 29 459/02-21, vydané MŠMT dne 7. listopadu 2002, s účinností od 1. ledna 2000
2. Zřizovací listina 13. základní školy Plzeň, Habrmannova 45, příspěvková organizace, vydaná Statutárním městem Plzeň bez čj. dne 19. března 2003
3. Koncepce 13. ZŠ, Habrmannova 45, Plzeň platná pro školní rok 2003/2004 a 2004/2005
4. Učební plán základní školy platný pro školní rok 2003/2004
5. Třídní knihy všech tříd pro školní rok 2003/2004
6. Třídní výkazy všech tříd pro školní rok 2003/2004
7. Katalogové listy žáků ve školním roce 2003/2004
8. Rozvrh hodin pro školní rok 2003/2004
9. Zápisy z jednání pedagogické rady- školní rok 2002/2003 a školní rok 2003/2004
10. Plán školní činnosti platný pro školní rok 2003/2004
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických a ostatních pracovníků pro školní rok 2003/2004
12. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003
13. Organizační řád 13. základní školy Plzeň, Habrmannova 45 ze dne 1. září 2003
14. Vnitřní řád školy ze dne 1. září 2003
15. Provozní řád platný pro školní rok 2003/2004 ze dne 1. září 2003
16. Jednací řád pedagogické rady ze dne 1. září 2003
17. Kritéria pro přiznání osobních příplatků ped. pracovníkům, ze dne 1. ledna 2002
18. Tematické plány hospitovaných předmětů pro školní rok 2003/2004
19. Plán hospitací ze dne 28. srpna 2003
20. Záznamy z hospitací ředitele školy - školní rok 2003/2004
21. Hodnocení školního roku 2002/2003
22. Kniha školních úrazů ze dne 11. ledna 1995
23. Osnova školení žáků k bezpečnosti a ochrany zdraví ze dne 4. března 2002
24. Protokol o revizi tělocvičného náradí ze dne 20. listopadu 2003
25. Provozní řád tělocvičny ze dne 3. září 2001
26. Rozbor školní úrazovosti ze dne 10. března 2004
27. Výkaz Škol (MŠMT) V 36-01 o školní úrazovosti dětí a mládeže za školní rok 2002/2003

ZÁVĚR

Realizace výchovně-vzdělávacího procesu je zabezpečena promyšlenou skladbou úvazků zohledňující odbornost pedagogů. Systém vedení zaměstnanců, organizace činnosti školy a informační systém tvoří vzájemně propojený celek. Kontrolní systém školy je promyšlený. Výsledky kontrol jsou prokazatelně vyhodnocovány, nechybí účinná zpětná vazba.

Personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy s výraznou tendencí ke zlepšování umožňují realizaci vzdělávacího programu Základní škola. Je dbáno na estetické a podnětné prostředí školy.

Kvalita vzdělávání a výchovy byla po odborné i metodické stránce převážně velmi dobrá. V oblasti vzdělávání je využíváno jak frontálního vyučování tak činnostně pojaté výuky opřené o vědomosti a zkušenosti žáků.

Další vzdělávání pedagogů se příznivě projevuje snahou o modernizaci metod a organizací výuky. Žáci se vzdělávají v klidném a podnětném prostředí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Karel Křenek	Křenek v. r.
Členové týmu	PaedDr. Věra Abelová	Věra Abelová v. r.
	Mgr. Jan Havránek	Jan Havránek v. r.
	PaedDr. Ondřej Kožíšek	Kožíšek v. r.
	Mgr. Karel Nováček	Nováček v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Marie Hanzlíčková

Vlasta Lepší

Ing. Július Slávik

V Klatovech dne 31. května 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. června 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Marie Zábranská

M. Zábranská v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát – pracoviště Klatovy, Voříškova 823, 339 01 Klatovy 3. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Rada Plzeňského kraje, MVDr. Václav Červený, člen rady PK pro oblasti vzdělávání, školství a mládeže, Škroupova 18, 301 00 Plzeň	2004-07-02	d2-1097/04-2166
Zřizovatel: Město Plzeň Magistrát města Plzně, odbor školství Mgr. Brož Kopeckého sady 11, 301 36 Plzeň	2004-07-02	d2-1098/04-2166
Rada školy při 13. ZŠ Plzeň, Habrmannova 45	2004-07-02	d2-1099/04-2166

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.